

Ifølge prislovens § 8, 1. stk., er urimelige priser og forretningsbetingelser forbudt. I § 8, 2. stk., fastslås det, at ingen varepris må sættes højere, end hvad der svarer til de virkelig nedgaaede nødvendige udgifter til varens indkøb, fremstilling og hjemtagelse samt forhandling og transport med tillæg af en rimelig nettoavance. Som yderligere afgrænsning af, hvad der forstås ved en rimelig nettoavance, udtales det, at nettoavancen hverken procentvis eller absolut må overstige den nettoavance, der var sædvanlig på det tidspunkt, da prisloven af 30. maj 1940 trådte i kraft, hvilket i realiteten vil sige den nettoavance, der var gældende før krigen. I § 8, 3. stk., bestemmes det, at der til dækning af generalomkostninger i den enkelte vareenheds pris ikke må indregnes et større beløb end under normale forhold sædvanligt med et tillæg, svarende til den gennemsnitlige prisstigning for de ydelser, som sædvanligt henføres til de erhvervsdrivendes generalomkostninger. Bestemmelserne i § 8, 4.—10. stk., er — med undtagelse af 6. stk. — nu af mindre betydning.

Indenfor kommissionen har man haft opmærksomheden stærkt henvendt på den risiko for prisstigninger, som en ophævelse af de generelle kalkulationsbestemmelser eventuelt kunne medføre, og man har derfor været betænkelig ved en ophævelse af disse bestemmelser. Man er imidlertid enedes om, at en ophævelse af de generelle kalkulationsbestemmelser var tilrådelig under forudsætning af, at bestemmelserne i § 8, 1. stk., blev nærmere præciseret, (se dog for Anker Holms vedkommende den af ham afgivne særudtalelse). Hidtil har bestemmelserne i § 8, 1. stk., i sig selv, bortset fra ret yderliggående tilfælde, der grænser op til svindel, ikke rakt væsentligt ud over bestemmelserne i paragraffens følgende stykker, hvorfor ophævelsen af de generelle kalkulationsbestemmelser nødvendiggør, at § 8, 1. stk., får et selvstændigt og nærmere præciseret indhold.

Den affattelse af § 8, 1. stk., som man under kommissionens drøftelse er nået frem til, og som fremgår af det efterfølgende udkast til ændringer i den nugældende prislov, har således været forudsætningen for, at man har fundet det forsvarligt at anbefale ophævelsen af de generelle kalkulationsregler allerede på nuværende tidspunkt, jfr. bemærkningerne nedenfor.

Med hensyn til de i § 8, 2. stk., indeholdte *kalkulationsregler* har der været enighed om, at disse kan virke stive og er vanskelige og arbejdskrævende at overholde, og at det derfor i sig selv ville være et væsentligt fremskridt at komme bort fra dem. Når kommissionen — under de ovenfor anførte forudsætninger — har fundet det forsvarligt på nuværende tidspunkt at foreslå en ophævelse af kalkulationsreglerne i § 8, 2. stk., beror dette også på, at en stor del af de for samfundshusholdningen vigtigere varer er prisreguleret gennem maksimalpriser og -avancer m. v. og således ikke behøver at være undergivet de detaljerede kalkulationsregler i § 8, 2. stk., samt at den stedfindende bedring af forsyningsforholdene for andre varers vedkommende synes at give basis for en konkurrence, som kan gøre de pågældende bestemmelser mindre betydningsfulde end hidtil. Hertil kommer, at de generelle kalkulationsreglers effektivitet måske i et vist omfang efterhånden er blevet forringet, ligesom de stive kalkulationsregler i en prisfaldsperiode kan befrygtes i nogen grad at hæmme et naturligt prisfald. Man er af den opfattelse, at *opgivelsen af de detaljerede kalkulationsregler i § 8, 2. stk., under de givne forudsætninger er forsvarlig, og at ophævelsen vil være et væsentligt fremskridt*, selv om dette midlertidigt skulle medføre en noget forøget indgriben fra priskontrolrådets side i henhold til § 11 og § 13.

Fra enkelte sider indenfor kommissionen har man fremført den tanke, at bestemmelserne i § 8, 2. stk., ud fra de anførte betragtninger helt kunne ophæves, således at man alene bevarede 1. stk. Den ganske overvejende opfattelse indenfor kommissionen har dog været, at dette under hensyn til den uvished, der endnu består med hensyn til forsyningsforhold og prisudvikling, på nærværende tidspunkt ville være at udsætte pris-